

RAAMATUD RAHVALE

- Esimene kirjalik teade Tallinna raamatukogu kohta pärineb 1552. aastast. Luterlikus kultuuriruumis kujunenud reformatsioonijärgne linnaraamatukogu oli mõeldud haritud linnaelanike teenendamiseks;

- 1632. aastal asutatud Academia Gustaviana raamatukogu esimene raamatukoguhoidja oli retoorika, poeetika ja õigus-teaduste professor Laurentius Ludenius. Põhjasõja ajal viidi ülikoolile kuulunud raamatud Stockholmi Kuninglikku Raamatukokku;

- 1860. aastal ärkamisaja õhustikus loodud Tarvaste raamatukogu oli Eesti esimene rahvaraamatukogu;

- 1907. aastal asutati Tallinna linna-raamatukogu, hilisem Tallinna Keskraamatukogu. Ameerika raamatukogunduslikud ideed jõudsid Eestisse Soome kaudu Noor-Eesti liikumise vahendusel;

- 1909. aastal loodi Oskar Kallase eestvedamisel Eesti Rahva Muuseumi Arhiiv-raamatukogu, mis tänapäeval sisaldab kõige täielikumalt eestikeelset kirjandust;

- Rahvusraamatukogu sai Eesti alles 1988. aastal.

Sügav sõprus raamatutega

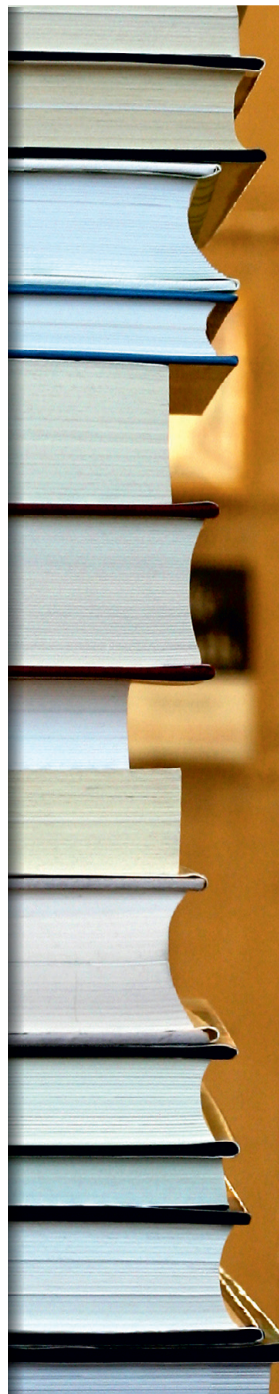
On suur väärtus, kui sinu raamatute erakogu võib nimetada raamatukoguks. Isamaa ja Res Publica Liidu esimehe Mart Laari kodused raamaturiiulid on seda nimetust väärt.

TEKST KAIRI OJA – FOTOD MARIS OJASUU, RAUL MEE

Raamatud on olnud Mart Laari lahutamatuks kaaslasteks alates lugema õppimisest. “Siiani on mees hetk, kui sõnadest hakkasid ühtäkki moodustuma laused. See oli midagi imelist,” meenutab ta. Sealtpeale oli väikemees kodukandi Võsu raamatukogudes sage külaline. Laari huvi ajaloo vastu on pea sama vana kui huvi lugemise vastu ja peagi oli poiss sinasõber antikvariaatidega. Mida aeg edasi, seda rohkem sigines tema kogusse rariteetseid teoseid. Ühed esimesed olid Lindequisti “Üleilmse ajaloo” kaks köidet. Mart oli siis kümneaastane.

Nüüdseks on Mart Laari kodus arvestatav raamatukogu – esinduslik valik maailma ja Eesti autorite klassikat, domineeriv aga siiski ajalugu ning selle erinevad käsitlused. Teiste seas on Laar soetanud kõik seni ilmunud ajalooõpikud, nende koostamisel on ta ka ise sagedasti osalenud. Omaette tähelepanu all selles kogus on ärkamisaegne ajakirjandus – esindatud on nii Sakala esimesed aastakäigud kui ka Pärnu Postimehe ja Eesti Postimehe aastakäike. Samast perioodist on Laari kogus ka muud kirjandust, näiteks enamik Jakob Hurda välja antud raamatuid.

Laar on küllaltki rahul ka oma koguga, mis käsitleb Eestit II maailmasõjas, eestikeelsete raamatute kõrval leidub seal üsna ammendav valik väljaspool Eestit sel teemal kirjutatud. Peale ajaloo paelub Mart Laari kunst ja reisimine, moodne maailm ja filosoofia. Ilukirjandusel on tema raamaturiiulites üha vähem kohta: “See lihtsalt ei mahu enam ära...” Suur osa raamatutest paiknebki ruumi nappuse tõttu suvekodus ja laste juures. Palju on inimesi, kes ostavad kirjandust regulaarselt, kuid ei jõua seda läbi lugeda. Mart Laari puhul see nii ei ole. Ta külastab iga kuu Rahva Raamatu kaupluseid, ka välismaale sattudes otsib esimese asjana üles akadeemilised raamatukauplused. Näiteks Helsingis käies ei tule kõne alla, et Akademin

Poliitik Mart Laari jaoks on raamatud igakuine väljaminek, kuid ta suhtub sellesse kui perekonda jääva väärtuse kasvatamisse.

Kirjakauppa jääks külastamata. Et kogu pere on väga raamatulembene ja lugemine elustiiliks kõigil, on kogu tegevus suunatud perekonda jääva väärtuse kasvatamisele. “Leian, et omades head raamatukogu, on ääretult mugav ja rahulik kirjutada mis tahes akadeemilist tööd, olgu selleks siis magistri- või doktoritöö. Saad oma kodus rahunud teha, ilma et peaks raamatukokku minema,” arutleb Laar. Enim naudib Laar lugemist puhkuse aegu suvel Saaremaal, kui teeb

põhjaliku tiiru peale kohalikule raamatukogule ja endale sealt mõnusa lugemisvara toob. Laar loeb lisaks eesti keelele vabalt inglise, soome, saksa ja vene keeles. On tavaline, et jõuludeks saab ta kingiks just nimelt raamatu. Et paljud tema sõbrad kirjutamisest lugu peavad, ei unusta nad kingiks tuua ka oma teoste esimesi eksemplare. Paraku ei oska Mart Laar arvata, kui palju on tema kogus raamatuid täpsemalt, kuid on selge, et see number annab väikese raamatukogu mõõdu välja.